

**ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ ГЕОРГИЕВ
АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА
КАНДИДАТ ЗА ИЗБОРЕН ЧЛЕН ОТ ПРОФЕСИОНАЛНАТА КВОТА НА
СЪДИИТЕ**

**ОТГОВОР НА ВЪПРОСИТЕ НА И.П.И. КЪМ КАНДИДАТИТЕ ЗА
ИЗБОРНИ ЧЛЕНОВЕ НА ВСС ОТ КВОТАТА НА СЪДИИТЕ**

- 1. Считате ли, че трябва да бъде възстановен дебатът за изменение на КРБ в посока деполитизиране на съдебния съвет като гаранция за независимостта на съдебната власт, в това число:**
  - Намаляване броя на членовете на ВСС, излъчени от НС
  - Увеличаване броя на членовете от съдийската квота, избирани от съдии.

Да, считам, че този обществен дебат трябва да се състои. Дебат, който да бъде на основата на обективна преценка и анализ на дейността на ВСС. Анализ на състоянието на гарантираните от Конституцията и ЗСВ въпроси за независимостта и отчетността на институциите на съдебната власт.

В края на 2016 Европейски институт за анализи и стратегии проведе изследване за отношението и оценката на българските граждани за работата на съдебната система в България. Проучването установи, че близо 9 от всеки 10 българи изразяват основателно притеснение от намеса на политическите сили в работата на съдебната система в страната. Според 60.4% от анкетиранияте граждани, основният фактор, който трябва да се промени, относно работата на съдебната система е „Ограничаване влиянието на политиките върху работата на прокурорите и съдиите“.

Резултатите от това изследване показват, че не само ние, работещите в съдебната система усещаме „тежестта“ на въздействието, което политическата класа се опитва да оказва върху системата, но и обществото вече регистрира тези сигнали. Магистратската общност трябва да се възползва от нагласите на обществото и заедно да проведем дебата, който би могъл да очертае ясните параметри на бъдещите законодателни изменения.

Убеден съм, че промяната трябва да е към увеличаване броя на членовете от съдийската квота, избирани от съдии, достигайки до 2/3, спрямо броя на членовете избирани от НС, който следва да е 1/3.

Трябва да си кажем обаче, че каквито и промени да установим, на бъдещия ВСС ще му е изключително необходимо подобряване на комуникационната компетентност за провеждане на прозрачен, регламентиран, законосъобразен и публичен диалог и взаимодействие с изпълнителната и законодателната власти.

- 2. Считате ли, че през мандата на следващия ВСС (2017 – 2022) съветът трябва да представя ежемесечен отчет по изпълнение от страна на ВСС на препоръките към България, заложили в МСО на ЕК по отношение на слабостите в съдебната реформа и борбата срещу корупцията и организираната престъпност.**

Безспорен факт е, че след всеки Доклад на ЕК в рамките на Механизма за сътрудничество и оценка (МСО), МС на Република България приема План с мерки за изпълнение на препоръките на ЕК по МСО.

В Плана за действие за 2016 г. МС включи 59 законодателни, организационни и аналитични мерки, които целяха преодоляване на посочените от Комисията слабости. Те бяха групирани в пет основни области – независимост, отчетност и етика на съдебната власт; реформа на съдебната система; стандарти в съдебната система; противодействие на корупцията; борба с организираната престъпност.

Отчетът за постигнатите резултати показва, че 30 от набелязаните мерки са изпълнени, а 24 са в процес на изпълнение. Петте мерки, които не са изпълнени, са основно в частта за противодействие на корупцията и са взети предвид при разработването на плана за 2017 г.

Сред изпълнените мерки са приетите изменения в ЗСВ в съответствие с промените в Конституцията, изготвеният анализ на делата за корупция за периода януари 2013 г. – март 2016 г., разработените промени в НПК с оглед облекчаване на прекалено формалния процес и сложността на правилата, свързани със събирането и допустимостта на доказателства по време на досъдебната и съдебната фаза, оптимизирането на щатните длъжности в органите на съдебната власт, новата методика за атестиране на магистратите, изготвеният анализ на Прокуратурата от независими експерти с помощта на Европейската комисия и др.

В одобрения от МС План с мерки за изпълнение на препоръките на ЕК по МСО през 2017 г. са включени мерки и действия на институциите, които адресират конкретните препоръки от доклада на ЕК от 25 януари 2017 г.

За продължаване на реформата в съдебната власт са заложени мерки за развитие на съдебната карта и за намаляване на натовареността в съдилищата, извършване на проверки на разпределението на делата в най-натоварените органи на съдебната власт на принципа на случайния подбор, приемане на план за изпълнение на препоръките от независимия анализ на Прокуратурата.

Важно е да си кажем, че корупцията е проблем на държавното управление в България, а всяко ограничаване на независимостта на съда под формата на политическо влияние, политически, икономически натиск или различните форми на административен натиск са прояви на неправомерно влияние, което корумпира процеса на упражняване на съдебната власт.

В Плана на МС за 2017 година са одобрени поредица от мерки за противодействие на корупцията и борбата с организираната престъпност. Сред тях са внасянето на законопроект за противодействие на корупцията, прозрачност при докладване на случаите за корупция, отстраняване на слабостите при разследването и наказателното преследване на случаи по високите етажи, постоянен мониторинг върху разходване на средствата за овладяване на миграционния натиск, проверки на мобилните митнически групи непосредствено след зоните на ГКПП, идентифициране на корупционни практики във връзка с доставката и употребата на медицински изделия, ежемесечно информирание на ВСС от съдилищата за постановените съдебни актове по дела, свързани с организираната престъпност, и др.

Намирам, че ВСС може да положи усилия като съобразява общия план на правителството и отчита специфичните задачи, свързани с преките му посочени от ЗСВ задължения. ВСС изготвя своя Годишна програма, която

периодично отчита на своя сайт и напълно възможно е към него да бъдат изготвяни отчети за изпълнение на специфичните препоръки на ЕК по МСО.

Тази активност трябва да бъде съпроводена с публичното представяне на изпълнените препоръки на ЕК по МСО.

3. Какви мерки предвиждате за увеличаване на прозрачността в работата на ВСС, включително и за управлението на ресурсите на съдебната власт.

Изграждане на авторитета на ВСС като основен фактор за доверие в общественополезното функциониране на органите на съдебната власт и за осигуряване на независимостта ѝ е част от процеса на утвърждаване на прозрачността като политика в цялостната дейност на ръководния орган на системата. Това е процес, който ще гарантира на първо време възстановяването на вътрешната прозрачност и доверие вътре в системата.

Провеждането на политика на прозрачност обаче е процес, свързан с повишаване на комуникационната компетентност на съдебния съвет и на неговите членове. Основните мерки, свързани с провеждане политика на прозрачност трябва да са съобразени с необходимостта от:

- Повишаване на ефективността на комуникация между членовете на ВСС и магистратската общност;
- Повишаване на ефективността на комуникацията на ВСС с изпълнителната и законодателната власт;
- Утвърждаване на политика на публичност и прозрачност в цялостната дейност на ВСС и на комисиите на съвета;
- Утвърждаване на модела за активен диалог между ВСС, граждански, професионални и съсловни организации, чрез Гражданския съвет при ВСС, за провеждане на политика на гражданско участие, наблюдение и активна прозрачност при управлението на дейността на органите на съдебната власт.

Конкретните дейности, насочени към провеждане политика на прозрачност са съобразени с областите независимост, отчетност, прозрачност, и ефективност на органите на съдебната власт:

- Въвеждане на **гаранции за прозрачност чрез програмно бюджетирание**, ориентирано към конкретни цели .
- Изграждане и поддържане на **Единен портал на съдебната власт** за електронно правосъдие, ориентиран към нуждите на за цялостна информация за съдебната власт,
- **Интегриране на информацията** от интернет страниците на отделните звена на съдебната власт и на ВСС в **единния Портал на съдебната власт** за активен диалог, равнопоставен достъп и демократично участие на ключовите общности в процеса на администриране дейността на съдебната власт;
- **Утвърждаване на редовна практика на провеждане на срещи на ВСС по места** с административни ръководители, действащи магистрати и съдебни служители по въпроси, свързани със стратегическите политики на ВСС, **включително и за управлението на ресурсите на съдебната власт.**
- **Провеждане на професионални дебати** по апелативни райони за активна професионална комуникация, която позволява вътрешна прозрачност

на системата и гарантира вътрешното доверие между професионалните общности;

- Утвърждаване на практиката по **създаване на работни групи с участието на магистрати към постоянните комисии на ВСС;**
- **Изготвяне на Годишен доклад за прозрачността на съдебната власт.**

4. Считате ли, че през мандата на следващия ВСС проектът на бюджет на съдебната власт трябва да бъде програмен и да обвързва разходите с конкретни цели и програми на ВСС

Ще се съглася с изводите на И.П.И., направени в изследването „Бюджет и управление на съдебната власт“(2016г) че „Бюджетната политика е част от генералния проблем за ефективността и доверието в съдебната система“.

Създаването на програмен бюджет, който да обвързва разходите с конкретни цели и програми на ВСС е заложено в Стратегическа цел 3 „Ефективно администриране на съдебната власт“ на Актуализираната стратегия за реформа в съдебната система. Няма никакво съмнение, че програмното бюджетиране е бъдещият инструмент за ефективно управление, отчетност и реформа в институциите на съдебната власт. Ориентирането на бюджета обаче към постигането на резултати и обвързването на финансирането на системата със заложен цели, дейности, натовареност, с обективната оценка на разходите по видове преписки и дела е дългосрочен процес. Процес, който изисква повишаването на аналитичния капацитет на ВСС в областта на планирането и администрирането на съдебната власт.

В Плана за действие по изпълнение на Актуализираната стратегия за реформа в съдебната система, именно в цитираната по-горе стратегическа цел са разписани дейности в тази посока до 2018 година. Предстои изготвянето на Методология за оценка на разходите по видове дела, създаването на Пилотен модел за програмно бюджетиране в системата, както и на програмен продукт, който да отчита програмното бюджетиране. Ако този процес завърши в рамките на една година, то реалистично е едва към края на 2018 година да се създаде План за поетапно въвеждане на програмното бюджетиране в органите на съдебната власт. Това е процес, който трябва да бъде обвързан със съответното обучение както на административните ръководители, така и на експертите, които ще бъдат ангажирани към бюджетните програми.

Експертният капацитет на Института за пазарна икономика, както може да бъде един от водещите партньори, с които ВСС ще комуникира изпълнението на тази стратегическа цел.

5. Ангажирате ли се с прилагане на практика на заложената стратегия за реформа на съдебната карта и в какви посоки виждате възможните оптимизации на системата

Заложената в Актуализираната стратегия реформа на съдебната карта е въпрос, пряко обвързан с обективното измерване натовареността на магистратите. Именно този процес ще подпомогне ВСС при преценката относно необходимостта от промяна на броя на съдебните райони и решенията, свързани със закриване на съдилища и прокуратури, с промяна в седалищата

им и разкриване на териториални отделения към съответните районни съдилища.

Анализът на Световната банка за дейността на съдебната система в България стига до извода, че „...всеки българин плаща по 30 евро годишно за издръжката на своите магистрати, което е два пъти по-малко от средното за Европа. Като дял от brutния вътрешен продукт (БВП) България дава 0.54% за съдебната си система, което е два пъти по-високо ниво от средното за стария континент - 0.33%.“. Въпреки това съдебната система у нас остава недофинансирана, защото „98% от разходите отиват за издръжка“.

Световната банка препоръчва на ВСС, правосъдното и финансовото министерство да постигнат споразумение за средносрочна стратегия за финансиране на съдебната власт и това е въпрос, пряко свързан с с бюджетното планиране, с натовареността, с промяната на съдебната карта и с работата на бъдещия ВСС. Създаването на Споразумение за средносрочна стратегия за финансиране на съдебната власт трябва да влезе в дневния ред на новия ВСС.

Реформата на съдебната карта, не следва да цели единствено изравяване на натовареността на магистратите, респективно спазване на принципа за случайно разпределение на делата и специализацията на магистратите, но и да гарантира в пълна степен достъпа до правосъдие на гражданите. Гарантирането на достъпно и навременно правосъдие е изключително важно, защото съдилищата са инструмента, чрез който гражданите могат да защитат правата си срещу други лица или администрацията, в противен случай, правата стават безпредметни.

Считам, че новият ВСС трябва да пристъпи към реорганизацията и оптимизирането на съдебната карта на съдилищата. Това следва да се извършва поетапно с отчитане на допълнителни специфики, включително индекса на социално-икономическото развитие на района, общия брой и гъстота на населението, актуалната външнополитическа обстановка, свързана с бежанския поток и вътрешните имиграционни процеси.

6. Ангажира ли се отчетът на бюджета на съдебната власт да бъде ежемесечен и подробен по примера на отчета за държавния бюджет

ВСС е колективен орган, представляващ цялата съдебната власт, в която влизат институции с различни функции и нерядко с разнопосочни мнения. В резултат на последните изменения на Конституцията(2015г.) и ЗСВ(2016г.), ВСС осъществява своите правомощия чрез пленум, съдийска и прокурорска колегия. Безспорно, всички въпроси, свързани с планирането, разходването и отчета на публичните финансови средства, изразходвани за функционирането на съдебната система трябва да бъдат комуникирани равнопоставено и балансирано както в двете колегии на ВСС, така и на пленума. Единствено пленумът може да вземе решениеотчетът на бюджета на съдебната власт да бъде ежемесечен, подробен и публичен.

Твърдо вярвам, че лидерите във всяка една система, в това число и в съдебната система трябва да са отворени към диалог. Диалог и уважение към онези, които имат различно мнение. Диалог и уважение, основани на открити и ясни аргументи за всяко едно предложение и за всяка една изразена позиция, свързана с функционирането на съдебните институции.

Мога да поема единствено лична отговорност и да отстоявам провеждането на прозрачна политика по отношение на бюджета на съдебната власт.

7. Ангажира ли се Годишният отчет на бюджета на ВСС да е съпроводен, освен с подробни данни по разходни пера по примера на отчета на държавния бюджет, и от наративен доклад

Това е въпрос, пряко обвързан с провеждане политика на откритост и прозрачност от страна на ВСС. Политика, насочена към дългосрочната цел за повишаване на общественото доверие към дейността на съвета и към органите на съдебната власт. Това е процес и то дългосрочен. Процес, който в настоящия момент е сериозно препятстван от задълбочаващата се криза в правосъзнанието. За съжаление през последните години именно ВСС дава постоянни сигнали и поводи за разгаряне на публичния дебат за тежката криза в съдебната система. Ефектът от кризата предизвика демотивация на съдиите и загуба на вътрешния, професионален диалог. Ефектът от кризата е загубеното доверието на хората към дейността на институциите на съдебната власт, към работата на съдиите, прокурорите и следователите. Кризата в правосъзнанието предизвика изключително тежката присъда на обществото, което счита, че правосъдието у нас не гарантира справедливост.

ВСС трябва да поеме своята отговорност за постоянния спад на общественото доверие, но и за прилагането на всички мерки, които ще предизвикат началото на дългосрочен процес на възстановяването му.

Поради специфичната роля на правораздавателните институции, които утвърждават държавността, върховенството на закона и които разходват публични финанси, именно ВСС е този орган, който трябва да утвърждава политики на отчетност и прозрачност. Утвърждаването на практиката за изготвяне на наративен доклад, освен подробните данни по разходни пера за разходването на бюджета, може да е част от мерките за провеждане политика на прозрачност. ВСС обаче трябва да има експертен капацитет, за да представи към всеки годишен отчет на бюджета подробен преглед на изпълнението на отделните мерки(разходни пера), спрямо планираните цели, дейности и постигнатите резултати(напредък).